1852. N°. 88.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 23 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 15 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Julij.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig de HH. S. J. le Poole, Prof. A. H. van der Boon Mesch, Mr. G. P. van Outeren, H. P. C. Stoffels, Mr. D. Tieboel Siegenbeek en Mr. N. Olivier.

De Notulen der vorige vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

De Burgemeester deelt mede:

1°. Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van den 29sten Junij dezes jaars, L. B. N°. 3650 (3e afd.) G. S. N°. 1, houdende bedenkingen tegen de voorgedragen wijziging der plaatselijke belasting.

Conform de voordragt is besloten deze te stellen in handen van de Commissie van Finantie ten fine van berigt en raad.

2°. Eene gelijke dispositie van dezelfden van den 7den dezer maand L. B. N°. 3833 (3e afd.) G. S. N°. 13, waarbij is goedgekeurd het raadsbesluit betreffende het subsidie aan het Minnehuis.

En is overeenkomstig de voordragt besloten deze aan te nemen voor kennisgeving.

De Burgemeester legt over:

1°. Bedenkingen van den Heer C. Leembruggen, op het voorstel van den Wethouder A. Hartevelt Jz., betreffende het accijnsstelsel.

2°. Een adres van de HH. C. Dros c. s. leden van de Kamer van Koophandel en fabrijken betrekkelijk hetzelfde voorstel.

3°. Een adres van H. C. Vlek c. s. broodbakkers alhier mede aangaande dit voorstel als verzoekende opheffing der belasting op het gemaal.

4°. Rapport van Burgemeester en Wethouders aangaande hetzelfde voorstel.

5°. Rapport van de Commissie van Finantie mede hiertoe betrekkelijk.

6°. Rapport van de Commissie voor de huishoudelijke verordeningen omtrent het Reglement van het Werkhuis.

De Burgemeester stelt voor, en is dien overeenkomstig besloten, deze stukken ter inzage van de leden in de Leeskamer neder te leggen.

7°. Rapport van Burgemeester en Wethouders omtrent de gemaakte bedenkingen op de Staten van af- en overschrijving van Mrn. Regenten van het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis.

8°. De Gemeenterekening over 1851.

9°. De rekening van Mrn Regenten van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis over 1851.

10°. De rekening van Bestuurders van het Minnehuis over 1851.

11°. De staat van begrooting der dienstdoende Schutterij over 1853.

12°. De staat van begrooting der Plaatselijke School-Commissie voor 1853.

Is besloten al deze stukken ten fine van berigt en raad te stellen in handen der Commissie van Finantie.

13°. Een adres van C. Bronsgeest, houdende verzoek om in het genot te mogen blijven van een stuk grond aan hem op recognitie uitgegeven, doch waarvan hem het gebruik door de Fabricage is ontzegd geworden.

14°. Een adres van de Koornmolenaars A. Arts en H. Leeuwenburgh, verzoekende om de boomen op den Singel voor hunne molens, tusschen de Rijnsburgsche en Morschpoorten, te doen afsnoeijen.

Is overeenkomstig des Burgemeesters voorstel besloten de stukken sub 13 en 14 ten fine van berigt en raad te stellen in handen van de Commissie van Fabricage.

15°. Adressen van D°. A. Rutgers van der Loeff, D. C. Ponse, P. Yenker, J. van der Mark en C. M. Macquelyn, Wed. Prof. J. C. Broers, alle vrijstelling verzoekende van het minerval op het Stedelijk Gymnasium voor een of meer hunner kinderen.

Hierop is door den Burgemeester medegedeeld, dat deze stukken reeds naar aanleiding van Art. 68 der Gemeentewet, ten fine van berigt en raad, zijn gesteld in handen van Curatoren van het Gymnasium.

Voorts zijn nog door den Voorzitter overgelegd:

16°. Het Rapport van Curatoren van 't Gymnasium op die adressen.

17°. Rapport, betreffende de vereeniging der turfdragers. Is conform de voordragt besloten deze stukken ter inzage van de leden in de Leeskamer te deponeren.

Eindelijk is nog door den Burgemeester medegedeeld:

18°. Voorstel van het Raadslid Sikkel-Groos betrekkelijk het getal boden der Gemeente. Waaromtrent is besloten dit stuk ter fine van rapport te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders.

19°. Rapport van de Commissie voor de tentoonstellingen daarbij adviserende tot een onbepaald uitstel der zaak, uithoofde van bestaand gebrek van het noodige gebouw en de te groote kosten vereischt tot het oprigten daarvan. Is dien overeenkomstig besloten, en tevens op het voorstel van den Burgemeester goedgevonden de Commissie te bedanken voor hare bemoeijingen.

De Burgemeester stelt aan de orde van den dag:

1°. De benoeming van eenen Secretaris van het Collegie van Curatoren van het Stedelijk Gymnasium.

Nadat op voorstel van den Burgemeester besloten was, den Heer Mr. J. G. Kist op zijn verzoek als zoodanig eervol te ontslaan onder dankbetuiging voor de bewezene diensten, zijn de HH. Bucaille, Gevers en IJsselsteyn aangewezen om met den Voorzitter het bureau van stemopneming uit te maken, waarna men tot de stemming is overgegaan, waarbij zijn uitgebragt op de HH. Berkhout 13 en Boonacker 5 stemmen, blanco één billet, zoodat tot Secretaris van genoemd Collegie is benoemd de Heer Mr. P. H. Berkhout, Advocaat alhier.

2e. De benoeming eener Commissie tot onderzoek van het Reglement van orde voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Tot de stemming hieromtrent overgegaan zijnde, zijn stemmen uitgebragt op de volgende HH. als: Ten Sande 2, de Moen 3, Lisman 6, Lezwijn 6, Olivier 6, Gevers 10, Cock 4, Luzac 4, Groos 6 en Bake 1 stemmen, terwijl 3 blanco Billetten in de bus gevonden zijn; zoodat tot deze Commissie is benoemd de Heer Gevers.

Vervolgens is op voorstel van den Voorzitter besloten om uit de leden die bij deze stemming 6 stemmen op zich vereenigd hadden *twee* te benoemen, om met den Heer Gevers de Commissie uit te maken, en hiertoe overgegaan zijnde hebben de navolgende leden stemmen op zich vereenigd als: Lisman 9, Lezwijn 13, Olivier 8, Groos 4 stemmen en twee billetten blanco: en zijn alzoo tot deze Commissie benoemd de HH. Lezwijn en Lisman.

3°. Request van A. W. Sythoff tot het bekomen van een stuk gronds op de Ruïne.

Hieromtrent is met 16 tegen 1 stem, zijnde die van den Heer van der Hoeven besloten den adressant zijn verzoek toe te staan, overeenkomstig de voorwaarden uitgedrukt in het hieromtrent door de Commissie van Fabricage uitgebragt rapport.

4°. Request van P. van Geer c. s. tot het in evenredigheid brengen der recognitie tot den uitgegeven grond op de Ruïne.

En is hieromtrent met algemeene stemmen besloten de adressanten hun verzoek toe te staan, met magtiging op Burgemeester en Wethouders om de te veel betaalde recognitie, ad *f* 9.45, aan de adressanten te restitueren, en die som te vinden op den post voor onvoorziene uitgaven op de begrooting van 1852 uitgetrokken, behoudens de goedkeuring van Gedeputeerde Staten dezer Provincie.

Eindelijk is op voorstel van den Burgemeester na eenige deliberatie besloten de eerstvolgende raadsvergadering te doen plaats hebben op Zaturdag den 31sten dezer maand en alsdan aan de orde te stellen het voorstel van den Wethouder Hartevelt, betreffende de afschaffing van het thans bestaande en de invoering van een nieuw belastingstelsel voor deze Gemeente.

Waarna de vergadering is gesloten.

— Wij zijn van wege eenige ingezetenen dezer stad verzocht, het volgende adres, dat aan den Gemeenteraad zal worden aangeboden en ter teekening verspreid, in ons dagblad op te nemen:

Geven met behoorlijken eerbied te kennen de Ondergeteekenden, allen Ingezetenen dezer gemeente:

Dat zij met de grootste belangstelling kennis genomen hebben van het in druk uitgegeven *Voorstel tot afschaffing van het bestaande en invoering van een nieuw belastingstelsel binnen de gemeente Leyden*, door den Heer A. Hartevelt Jz., aan den Raad voorgedragen.

Dat zij vooral het daarin opgenomen beginsel van afschaffing van alle plaatselijke accijnsen ten levendigste meenen te moeten toejuichen. De smokkelarij, welke den eerlijken man ter gunste van den oneerlijken belast, wordt daardoor, wat de plaatselijke belastingen betreft, zoo goed als gedood. Het vrije verkeer zal de grootste voordeelen aan de nijverheid dezer stad, daartoe zoo gunstig gelegen, verschaffen en haar tot een middenpunt van

bedrijvigheid maken, hetwelk, eenmaal ingenomen zijnde, niet zoo ligt weder verloren gaat, mits het volbragt zij, vóór dat naburige gemeenten daaraan de handen geslagen hebben. Wij hebben slechts op de turfmarkt, welke aan zoo velen hier brood bezorgt, te wijzen, om aan te toonen, welke heilrijke gevolgen vrijstelling van belasting en de daaruit voortvloeijende opheffing van lastige en belemmerende formaliteiten, zoo voor producent als consument, hebben. Daarenboven wordt daardoor eene belangrijke bezuiniging verkregen en vermeerdering van uitgaven voorgekomen. De aanzienlijke perceptiekosten, tot welke de heffing van accijnsen dwingen, en welke kosten thans ruim twintigduizend gulden bedragen, zullen toch bij de afschaffing van alle plaatselijke accijnsen minder behoeven opgebragt te worden en in de beurs der burgerij blijven; maar blijven de accijnsen behouden, zoo zullen die twintigduizend gulden niet voldoende wezen, om de perceptiekosten te bestrijden, maar zekerlijk nog wel tien, zoo geen vijftien duizend daarboven moeten opgebragt worden, tot het houden der surveillance bij nacht, zoodra namelijk de poorten overeenkomstig het voorschrift der Gemeentewet ook des nachts zullen moeten open staan. De afschaffing van alle plaatselijke accijnsen is dus voor de burgerij eene zuivere winst van twintig- à dertigduizend gulden of meer in het jaar.

Maar, zoo deze redenen nog niet voldoende waren om tot de afschaffing der plaatselijke accijnsen te komen, er zijn er meer. Wil men die behouden, zoo zal men ze moeten uitbreiden over voorwerpen, welke thans hier niet accijnspligtig zijn. Daar de Gemeentewet niet toelaat, van de eerste levensbehoeften zoo talrijke opcenten te vorderen als daarop thans rusten, zal men, om de benoodigde som van inkomsten voor deze Gemeente te verkrijgen, ook belastingen moeten leggen op de boter, de brandstoffen, de bouwmaterialen. Die op de boter bedreigt ons met het verlies van de grootste markt, welke daarin, na Delft, binnen Zuidholland bestaat; de anderen, elementen van welvaart, vooral in eene fabriekstad te belasten, is de nijverheid in hare hartader treffen. En dan moet, behalve dat alles, toch nog een hoofdelijke omslag geheven worden, want men mag, volgens art. 250 der Gemeentewet van de tarwe, de runderen en kalveren, den wijn en het gedistilleerd geene honderdvijftig opcenten vorderen, dan nadat eerst eigene directe belasting geheven wordt.

De Suppliants zijn het met den Heer Hartevelt volkomen eens, wat de wenschelijkheid of liever de noodzakelijkheid van de afschaffing der plaatselijke accijnsen betreft; er zijn echter punten in de wijze, waarop hij de jaarlijks benoodigde twee tonnen gouds vinden wil, waartegen zij de vrijheid nemen, bezwaren te opperen, met aantooning der wijze, waarop die zouden kunnen uit den weg geruimd worden. Hun voornaamste bezwaar betreft den zoogenaamden eersten grondslag der door dien Heer voorgestelde belasting, welke van de bevolking geheven zou worden. Daartegen weegt bij hen drieërlei bezwaar: vooreerst, schijnt die belasting hun in strijd te zijn met art. 243 der Gemeentewet, welke beveelt, dat de grondslagen, waarop een hoofdelijke omslag rust, voor een redelijken maatstaf van het vermogen der belastingschuldigen moeten kunnen gehouden worden; maar het grooter aantal leden van een huisgezin kan toch wel niet als maatstaf van het inkomen van het hoofd van dat gezin aangenomen worden. Het is veeleer eene bron van meer uitgaven dan van meer inkomen, en daarom schijnt ons die grondslag, in de tweede plaats, even verkeerd als onwettig. In plaats toch van, zooals het doel is van den Heer Hartevelt, de belastingen billijker te verdeelen, den last daar te leggen, waar die het minst drukt, treft hij de minvermogenden meer dan de rijken. De eerste, met grooter gezin en minder in staat, zich de noodwendigheden des levens te verschaffen, draagt daarin meer dan de rijke, die een klein gezin en overvloedige middelen heeft. Ten derde, zal die grondslag tot zeer groote misrekeningen leiden, veel grooter dan de voorsteller denkt.

Hoe dan nu te doen, wanneer men den eersten grondslag afwijst en toch de heffing van plaatselijke accijnsen wil afschaffen? Op tweederlei wijzen meenen de Suppliants, dat dit kan gevonden worden, waardoor tevens meer band en eenheid zal wezen in de nieuwe belasting dan in het voorstel, aan den Gemeenteraad gedaan, het geval is.

Vooreerst gelooven zij, dat door het voorstel van den Heer Hartevelt de eigenaars van onroerende goederen te zeer ten koste van andere belastingschuldigen bevoorregt worden. Deze betalen tot heden in den omslag van het lantaarn- en brandspuitengeld ƒ34,000, zijnde 8 ten honderd van de belastbare huurwaarde. Bij het voorstel wordt dit hun kwijtgescholden, want men zal ons toch hier het brengen van de vijf opcenten op de grondbelasting tot tien en vijftien, volgens art. 241 der Gemeentewet, niet tegenwerpen, daar dit ruimschoots opgewogen wordt, door dat de 7 opcenten op het personeel tot 25 verhoogd zullen worden en zulks nog behalve de 60 pCt. op de hoofdsom der belasting, welke volgens den tweeden grondslag van het voorstel van den Heer Hartevelt, opgebragt zullen worden. Die onroerende goederen geven een zeker inkomen te kennen, hetwelk men trekt door of zelven van die goederen gebruik te maken of ze aan anderen in gebruik te geven. Er is dus niets onbillijks in, dat men tegenover de 60 pCt., welke men van de hoofdsom van het personeel laat betalen, de eigenaars van onroerende goederen laat opbrengen wat zij tot heden deden, 8 pCt. namelijk der belastbare huurwaarde. Ten gevolge van art. 245 der Gemeentewet, 't welk verbiedt, in de hoofdelijke omslagen andere dan inwoners der gemeente te treffen en deze daarin laat bijdragen naar gelang van het aantal maanden, dat zij zich in de gemeente ophouden, zal die belasting natuurlijk geen ƒ34,000 opbrengen, maar kan ten hoogste op ƒ30,000 geraamd worden. Bij deze ƒ30,000 komen de ƒ54,000 van het personeel, en dus moeten nog p. m. ƒ126,000 gedekt worden. Deze moeten, de Suppliants vereenigen zich daaromtrent met het door den Heer C. Leembruggen, in zijne *beschouwingen over het voorstel van den Heer Hartevelt*, voorgedragene, geheel uit de classificatie gevonden worden en dit kan, wanneer men de klassen stelt op ƒ120, 100, 90, 80, 70, 60, 50, 40, 30, 20, 15, 10. Wanneer men geene belasting op de bevolking legt, gelooven wij, dat men zeker drieduizend hoofden van huisgezinnen of alleenlevende personen daarin kan doen vallen. Het ware echter billijk, dat men bepaalde, dat voor elk lid des huisgezins boven het getal van vijf, de som der klasse in welke men aangeslagen wordt, met 1 of 2 pCt. zou verminderd worden.

Op die wijze wordt, meenen wij, het hoofddoel van het plan van den Heer Hartevelt bereikt, zonder in strijd te komen met het bepaalde bij de Gemeentewet. Zal de oneerlijke echter niet voor den eerlijken betalen, zoo moet de classificatie nimmer op eigene aangifte geschieden, maar moeten door Burgemeester en Wethouders de kohieren opgemaakt worden. Commissien van onderzoek uit de leden zouden strijden met artt. 264—266 der Gemeentewet, welke het opmaken der kohieren aan Burgemeester en Wethouders, maar het onderzoek der daartegen geopperde bezwaren, aan den Raad, behoudens beroep op Gedeputeerde Staten, opdraagt.

Ten gevolge van dit alles wenden wij ons tot U met verzoek, dat het U behagen moge, in het belang der Leidsche burgerij aan te nemen het raadsbesluit, op p. 20 van het voorstel van den Heer Hartevelt voorkomende, met deze wijziging, dat het derde punt aldus gelezen worde: »Er zal, te beginnen met 1 Januarij 1853, geheven worden een hoofdelijke omslag ten bedrage van ten hoogste ƒ210,000,— volgens het vermoedelijk inkomen van de ingezetenen der gemeente, op te maken 1°. naar hunne uitgaven, blijkbaar uit hetgeen zij hier ter stede in de personele belasting betalen, en 2°. uit hunne inkomsten, te vinden in de grondlasten, welke zij hier betalen en verder te treffen bij classificatie volgens den staat, welken zij voeren, hunne wijze van leven en hun op eene of andere wijze bekend vermogen.”

— Gisteren middag had zekere Heimans, een turfvoller, het ongeluk van ter hoogte van de Waag, door het blijven steken van den boom, van zijne schuit in den Rijn te vallen. Terstond gezonken, werd hij met veel inspanning eerst na eenig tijdverloop nog levend gered, doch is in weerwil van zorgvuldige geneeskundige behandeling eenige uren daarna overleden. Hij laat eene weduwe met een kind in zeer behoeftige omstandigheden achter, die in den ijverigen man hunnen liefderijken verzorger missen.

Zoo iemand opgewektheid mogt gevoelen, om de weduwe in haar ongeluk eenige gift te doen toekomen, zijn wij bereid die te bezorgen.

— Het *Handelsblad* meldt, dat, nadat Prinses Marianne in Mei incognito te Voorburg was geweest, zij in den avond van den 20sten op haar buitengoed Rusthof aldaar, in welstand is aangekomen. Het is onbekend of zij er lang zal vertoeven.

— De laatstgevallen onweders hebben op vele plaatsen in N.-Brabant, alsook in België veel schade veroorzaakt. Het onweder ging gepaard met zwaren hagelslag, welke het veldgewas grootendeels vernielde.

— Te Harderwijk is bij herstemming tot lid van de Prov. Staten van Gelderland gekozen de Heer Mr. G. A. Hoefhamer met 312, tegen den Heer Mr. D. A. van Meurs, die er 276 stemmen verkreeg.

— De Handelmaatschappij heeft uitgerust voor Amsterdam 13 schepen, voor Rotterdam 11, voor Middelburg 2 en voor Schiedam 1 schip.

— De *Prov. Gron. Courant* van ll. Dingsdag, vermeldt niet minder dan twaalf sterfgevallen op verschillende plaatsen dier provincie door de hitte veroorzaakt. In Friesland heeft dat getal 11 bedragen.

's GRAVENHAGE, 22 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot Chef van het topographisch bureau bij het Departement van Oorlog, den Luitenant-Kolonel Jhr. G. E. A. van Panhuys, van den Generaal Staf; bij den Generalen Staf, tot Majoor den Kapitein der 1ste klasse J. C. de Normandie 's Jacob, van dien Staf, tot Kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten Luitenant J. A. Besier, mede van dien Staf.

— Z. M. heeft op het ingediend adres van A. P. de Lange, te Schoorldam, bewilliging verleend tot het oprigten eener Maatschappij, tot ontginning en het in cultuur brengen van aangekochte gronden in den Anna-Paulowna polder, die gevestigd zal zijn te Amsterdam.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal Zaturdag geen gehoor verleenen.

— De Minister van Oorlog zal Dingsdags ten 12 ure gehoor verleenen.

— De Minister van Financien heeft ƒ120 ontvangen van een onbekende, onder het postmerk Amsterdam, ten behoeve van 's Rijks schatkist.

HAARLEM, 21 Julij.

Heden heeft de Ned. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid het 75-jarige feest van haar bestaan plegtstatig gevierd.

Ten 1 ure des namiddags hebben de Directeuren, met hunnen Voorzitter en den Algemeenen Secretaris, den Heeren A. J. van Eeden, benevens de Afgevaardigden der departementen ter Algemeene Vergadering, zich daartoe in de Groote Kerk, op zeer doeltreffende wijze voor de plegtigheid ingerigt, vereenigd, en heeft de Heer Directeur A. H. van den Boon Mesch de feestrede uitgesproken.

De spreker gaf eerst eene schets van den toestand van den handel en het fabriekwezen hier te lande vóór en in de 18de eeuw, en hoe daarin de oorzaak van de oprigting der Maatschappij gelegen was. Hij vermeldde de geschiedenis der Maatschappij gedurende de eerste halve eeuw van haar bestaan, en wat zij voor de verschillende takken der nijverheid in dat tijdperk had tot stand gebragt. Daarna stond hij stil bij de werkzaamheden der Maatschappij gedurende de laatste 25 jaren, en toonde aan, hoe zij haren werkkring steeds had uitgebreid, en hoe zij, behalve het uitschrijven van prijs-

vragen en het uitreiken van belooningen, ook zelve handen had aan het werk geslagen, zigtbaar in het uitgeven der bijdragen van Nijverheid, van het algemeen verslag van den Landbouw, en het Tijdschrift voor Nijverheid, en in de oprigting der industrie-scholen en de instelling der sectie-vergaderingen. En na te hebben geschetst, hoe de Maatschappij in de belangstelling van den Koning en Z. M. voorgangers, der Regering en der Natie heeft mogen deelen, teekende hij den weg af, die de Maatschappij verder zou moeten bewandelen, en waarbij de spreker de algemeenere beoefening der natuurkundige wetenschappen en hare toepassing op de Nijverheid ernstig aanprees.

De plegtigheid is, behalve door de genoemde, door leden van het gewestelijk en het stadsbestuur, van de regterlijke magt en andere daartoe uitgenoodigde aanzienlijke personen, bijgewoond en verder door een aantal leden der Maatschappij en vele belangstellende, zoo hoorders als hoorderessen. Op allen heeft de redevoering, zoo ter zake van den belangrijken inhoud, als wegens de keur van bewoordingen, een diepen indruk gemaakt, terwijl geheel de plegtigheid op eene aangename wijze door een voortreffelijk orgelspel is afgewisseld geworden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Julij.

Er zijn van hier naar Straatsburg, om voor diners en partijen gebruikt te worden, langs den spoorweg verzonden, behalve eene ontzaggelijke massa groenten en een groot aantal schildpadden, 1000 meloenen, 500 ananassen, 6000 perzikken, 6000 abrikozen, 2000 nieuwe peren, 8000 ℔ druiven en aalbeziën, 300 zeekreeften, 120 tarbotten en vele andere vischsoorten. In de waggons waren fornuizen geplaatst, om de levensmiddelen te bereiden, zoodat zij, bij de aankomst van den trein te Straatsburg, dadelijk zullen kunnen worden voorgediend.

De Heer Blanqui beroemd staatshuishoudkundige heeft een uitgebreid vertoog over dien weg, en het nut den handel daardoor aan te brengen, in een der dagbladen geplaatst; waarin hij onder anderen doet opmerken, hoe men thans tusschen zonsop- en ondergang van de Seine naar den Rijn kan worden overgevoerd; hoe deze weg van 500 mijlen door belangrijke steden over rivieren en bergen, door vijf à zes onderaardsche kunstgangen of tunnels, waarvan een ter lengte van 2678 ellen, is gelegd; hoe Weenen op twee dagen afstand van Parijs is gebragt, en hoe die spoorweg een slagader wordt, die in Frankrijk en gansch Duitschland leven zal wekken, en verder bij voortgang de ontwikkeling te weeg brengen van zoo velerlei krachten, die nog bij de zuidoostelijke volken van Europa sluimeren.

— Volgens eene telegraphische tijding is de President den 20sten naar Kehl vertrokken, om zich met eenen specialen trein naar Baden te begeven. Hij werd in den nacht te Parijs terug verwacht.

— Te Marseille zijn gedurende de eerste zes maanden van dit jaar binnengeloopen 15 Nederlandsche schepen, metende te zamen 850 lasten. Van deze vaartuigen kwamen 8 van Amsterdam en 4 van Rotterdam, te zamen onder anderen aanbrengende 282,975 Edammer-, 1587 Goudsche kazen, ruim 100 last gestampte suiker, 325 baaltjes gort, 19 vaten meekrap, 74 balen 6 vaten meekrapwortel, enz. En nog 1 schip onder Fransche vlag van Amsterdam met 10,500 Edammer kaasjes en 33 lasten gestampte suiker. In 't geheel zijn in die zes maanden 293,500 kleine Edammer kazen aangevoerd.

STRAATSBURG, 19 Julij.

De Voorzitter der Republiek heeft gisteren de vertegenwoordigers van Pruissen, Beijeren, Wurtemberg, Hessen-Darmstadt, Baden en Zwitserland, die hem namens hunne Regeringen op de grenzen des lands waren komen begroeten, aan zijne tafel ter maaltijd ontvangen. Gedurende den maaltijd trok een stoet van ingezetenen van den Elzas in de eigenaardige kleederdragt der landstreek, voorbij het verblijf van den President; hij bestond uit 1200 mannen te paard en 120 wagens met jonge dochters. Des avonds was de beroemde toren der hoofdkerk met gekleurde lichten en Bengaalsch vuur geïllumineerd. Den 19den is door de militaire genie over den Rhijn bij Kehl eene brug geslagen in bijzijn van den President; bij is vervolgens over die brug gegaan, en woonde aan de overzijde der rivier op Badensch grondgebied eene wapenschouwing bij over het garnizoen van Kehl, hetwelk aldaar onder de wapens geschaard stond.

ITALIE.

ROME, 16 Julij.

Door eenige Kardinalen werd het voorstel gedaan, om het thans wederkeerend tekort in de staatsinkomsten niet te dekken door nieuwe of hoogere belastingen, maar om nogmaals eene gift te vorderen van de kerkelijke goederen. Dit voorstel is, eenigzins gewijzigd, in de volle congregatie aangenomen.

KEUR-HESSEN.

CASSEL, 17 Julij.

De Keurvorst heeft gisteren de Stendenvergadering geopend onder betuiging van de blijdschap van zijn **landsvaderlijk** hart, onder herinnering aan den schok die de grondslagen der Monarchie door de revolutionaire bewegingen geleden hadden, hoe de Bondsvergadering die bedreigde grondslagen had hersteld, maar hoe hij door de weigering der belastingen, genoodzaakt was geworden dwangmaatregelen te nemen, aan welke zijne geliefde onderdanen zich met kalme gehoorzaamheid hadden onderworpen.

»In de stellige overtuiging (vervolgt hij) dat door de bedoelde nieuwe regeling der openbare instellingen aan mijn volk eene weldaad bewezen zou worden, is onder de door de Bondsvergadering goedkeurde medewerking der bondsgenootschappelijke Commissarissen eene reeks van wetten uitgevaardigd, die door mijne Regering aan u zullen worden voorgelegd, ten einde ook uwe toestemming te erlangen.

»Inzonderheid echter verzoek ik de regeling der financiele aangelegenheden uwe medewerking; aan de overweging en afdoening der daartoe strekkende voordragten, die mijne Regering u doen zal, vertrouw ik dat gij u niet zult onttrekken. Door het invoeren van bezuinigingen heb ik getracht de wonden, die een droevige tijd aan het land geslagen heeft, te heelen en een verbeterden financielen toestand voor te bereiden.

»Om aan den exceptionnelen toestand des lands een einde te kunnen maken, zult gij, overeenkomstig de beschikkingen der Bondsvergadering, nog eene verklaring opzigtelijk de als wet uitgevaardigde grondwettelijke voorschriften hebben af te leggen, en opdat niemand uwer door de in den eed der Landsstenden voorkomende aanhaling der Grondwet, in zijn geweten belet worde die verklaring met de vereischte volmaakte onafhankelijkheid af te leggen, zoo heb ik bepaald dat voor ditmaal uit het formulier van den aan u af te nemen eed alles worde weggelaten, wat op de Grondwet betrekking heeft.

»Onder den ingeroepen zegen van den Almagtige hoop en vertrouw ik dat deze Landdag de weldadige aanvang van een nieuw tijdperk in het openbare leven mijns volks moge wezen.”

Ten slotte geeft de Keurvorst nog eene bijzondere verzekering van zijne **landsheerlijke genade.**

OOST-INDIE.

BATAVIA, 22 Mei.

— De *Indiër* meldt, dat in plaats van wijlen den Heer van Schreven, tot President van het departement Batavia der maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, gekozen is de Heer Mr. van Hemert, lid van het Hoog Geregtshof, die zich deze keuze heeft laten welgevallen. In plaats van den Heer van Hemert, is tot lid van het bestuur gekozen de Heer Mr. Kleinenuis, mede lid van het Hoog Geregtshof.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de Rekening en Verantwoording van de Inkomsten en Uitgaven dezer Gemeente, over het dienstjaar 1851, met alle de daarbij behoorende bescheiden aan den Gemeenteraad op heden is overgelegd, te gelijk voor een ieder ter lezing nedergelegd op de Secretarie dezer Gemeente en in druk tegen betaling der kosten algemeen verkrijgbaar gesteld.

Geschiedende daarvan openbare kennisgeving, ingevolge art. 219 der Gemeentewet, door plaatsing in de *Leydsche Courant.*

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 22 Julij 1852. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AANKONDIGING.

DE COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE ZUIDHOLLAND, gezien de Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten dd. 13 Julij 1852, No. 19 G. S.

Gelet op art. 11 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* No. 47).

Brengt ter kennis van de belanghebbenden dat, bij bovengemelde resolutie, *de afzonderlijke jagten op Waterwild*, voor dit jaar, in deze provincie, zullen geopend worden *Maandag den 2den Augustus* aanstaande.

En zal deze kennisgeving in plano gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt waar zulks te doen gebruikelijk is, alsmede in het *Provinciaal Blad* en in de *Nederlandsche Staats-Courant* worden geplaatst.

De Commissaris des Konings voornoemd,

's Gravenhage, 15 Julij 1852. VAN BIJLANDT.

DE BURGEMEESTER DER GEMEENTE LEYDEN brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden dat door Z. Exc. den Minister van Financiën bij resolutie van den 28sten Junij 1852 No. 152 (Afd. Domeinen), in verband met art. 2 en 6 der Wet, van den 6den Maart jl. (*Staatsbl.* No. 47) en met art. 577 van het Burgerlijk Wetboek is bepaald:

Dat de Directeuren der registratie en domeinen gemagtigd zijn, om, ieder in zijne provincie aan de houders van groote of kleine Vischakten, door den Commissaris des Konings uitgegeven, de bij art. 2 en 6 der Wet vereischte toestemming te verleenen, om in eene rivier of ander water, den Staat toebehoorende, te visschen.

Dat deze toestemming wordt verleend op ongezegeld papier, en voor gelijken tijd als de vischakten, geldig is.

Dat de aanvragen om dergelijke toestemming kunnen worden gedaan, behalve aan de voornoemde Directeuren, ook, op vertoon der vischakte, aan de Ontvangers der registratie en domeinen, welke zonder verwijl opgave doen aan den Directeur der registratie en domeinen in de provincie, van de namen, beroepen en woonplaatsen der aanvragers, de rivieren of wateren, waar voor de aanvraag geschiedt, met de dagteekening en soort der vischakten.

Dat de Directeuren alle aanvragen, met de dagteekening der toestemming, dadelijk inschrijven in een door hen aan te leggen register, en de bewijzen van toestemming zonder verwijl aan de Ontvangers zenden, die de opgave hebben gedaan, of wanneer de aanvraag aan de Directeuren is geschied, regtstreeks aan de belanghebbenden.

Dat wanneer in het geval bedoeld bij de laatste alinea van art. 6 der Wet van den 6den Maart jl. (*Staatsbl.* No. 47), toestemming voor een kennelijk onvermogende wordt aangevraagd, de Directeur dezelve regtstreeks opzendt aan den Commissaris des Konings in de Provincie, om, daartoe termen vindende kosteloos vergunning tot uitoefening der visscherij te verleenen; met verzoek om de dagteekening van de kostelooze vischakte te willen opgeven, ter invulling van het gezegde register.

Dat voor rivieren en wateren, waarvan de visscherij ten behoeve van den Staat wordt verpacht, door de Directeuren geene toestemming wordt verleend.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 21 Julij 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

Burgerlijke Stand.

Van den 15 tot en met den 21 Julij 1852.

BEVALLEN: J. Massaar, geb. van der Kaay, D. — J. Petiet, geb. du Pree, D. — G. Ober, geb. van Putten, Z. — H. M. van der Boog, geb. Plattel, Z. — A. van Stralen, geb. van Sijp, Z. — J. J. van den Bos, geb. van Heusden, Z. — L. Maartense, geb. Onvlee, D. — C. M. la Feber, D. — E. de Kler, D. — S. Arnoldus, geb. Hoorn, Z. — D. Mattaar, geb. Seys, D. — J. Smit, geb. Kramers, Z. — C. M. Verbrugge, geb. van Wijk, D. — H. M. van Venetien, geb. Balkenende, D. — S. M. van Strien, geb. de Wolf, Z. — E. Bouwman, Z. — M. P. Reuther, geb. Stappers, D. — M. Brugmans, geb. de Wit, Z.

GEHUWD: G. L. la Bastide, Wedr. en J. Pisaar, gediv. — N. Lanooy, jm. en L. J. Monti, jd. — H. Bodijn, wedr. en M. C. Bonte, jd. — J. van der Weyden, jm. en H. Omvlee, jd. — J. J. de Haay, jm. en C. W. Wilhelm, jd. — N. van Eygen, jm. en K. de Bruin, jd. — P. Larrewijn, jm. en G. Laven, jd.

OVERLEDEN: H. Schlette, 31 j. — J. de Haas, Z., 10 w. — N. J. Stevens, 49 j. — J. P. L. Pont, 34 j. — M. M. Schamper, geb. Jillisse, 63 j. — W. Oudshoorn, Z., 3 w. — M. J. U. A. de Graaf, Z., 16 m. — P. L. de Vos, Z., 4 m. — A. P. van Overeem, D., 6 m. — M. van Baartwijk, geb. Paternotte, 64 j. — D. Draaijsma, Z., 13 d. — W. F. Springer, Z., 3 m. — P. van der Zon, 44 j. — P. C. de Just, geb. Burgersdijk, 44 j. — J. Webber, Z., 7 w. — P. C. van Veen, D., 4 m. — A. C. Simonis, Z., 8 m. — I. Vreefkind, 42 j. — C. van der Valk, geb. Bom, 65 j. — J. Ankerna, D., 11 m. — A. van der Mark, D., 6 m. — J. W. Massaar, D., 6 d. — H. Montagne, Z., 2 j. en 5 m. — P. Wagemaker, D., 17 m. — S. W. Tepee, geb. Kneis, 48 j.

Ter Secretarie der Gemeente *Leyden* zijn à 25 Cents verkrijgbaar gesteld gedrukte exemplaren der *Rekening van HH. Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden over het jaar* 1851.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft op verzoek eervol emeritaat verleend aan Ds. J. Preuyt, Pred. bij de Herv. gemeente te Oudenbosch.

217de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

16de Trekking. Nos. 12710 en 17588 ieder een prijs van ƒ1,000.

16de » No. 12445 een prijs van ƒ1,000 en premie van ƒ30,000.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: W. A. ELBERTS,
en
E. J. VAN EGMOND.

SPAARNDAM, 21 Julij 1852.

Op WELGELEGEN nabij *Leyden*, overleed na langdurige ziekte op den 21sten Julij 1852, Mevrouw de Wedawe D. C. GEVERS, Geboren J. SCHAAY.

Eenige Kennisgeving.

Gevoelig voor de zoo vele bewijzen van deelneming ondervonden gedurende de ziekte als bij en na het overlijden van mijn' geliefden Echtgenoot NICOLAUS JOANNES STEVENS, betuig ik langs dezen weg, aan alle zijne hartelijke Vrienden en Bekenden, mijnen opregtsten dank.

LEYDEN, 23 Julij 1852. Weduwe A. F. STEVENS.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato 21 Julij 1852, is in **Staat van Faillissement** gesteld LEONARDUS BERNARDUS VAN GRIEKEN, *Huisverwer en Glazenmaker*, onder de Firma van W. VAN GRIEKEN EN ZOON, wonende te *Leyden*. Het Faillissement vangt aan met den dag van voornoemd Vonnis. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. JOHAN VAN OUTEREN, Regter bij gezegde Regtbank en tot Curator, de Ondergeteekende.

J. J. A. VAN DEN AARDWEGH, *Advocaat.*

Bij de provisionele Opveiling, gehouden op Dingsdag den 20sten Julij 1852 in het Gemeentehuis te *Woubrugge*, zijn de volgende Percelen in Bod gebragt, als:

De BOUWMANSWONING met de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 33 bunders, 55 roeden en 81 ellen, op . . . . ƒ21,100.—
Nader Verhoogd met . . . . 200.—
Een HUIS op . . . . 1,425.—
En de helft in een partij BOUWLAND, op . . . . 810.—

Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Dingsdag den 27sten Julij 1852, terwijl Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

Op Maandag den 26sten Julij 1852, des voormiddags ten 11 ure, Openbare Verkooping, op Regterlijk verlof, in het Logement *het Bruine Paard, te Sassenheym*, van:

No. 1. Een HUIS, bewoond wordende in 3 partijen, geteekend Nos. 45, 46 en 47, met Erve en Tuin, aan den Heereweg of Dorpstraat te *Sassenheym*, groot 8 roeden en 5 ellen, en

No. 2. Twee percelen WEI- of HOOILAND, in den Floris Schouten Nieuwe-Polder, onder *Sassenheym*, aan de Kooi- of Scheisloot, bij het Kadaster bekend Sectie A. Nos. 309 en 900, ter grootte van 1 Bunder, 84 roeden en 20 ellen.

Verhuurd aan den Heer J. A. CHARBON Jr., tot Kersmis 1856, voor ƒ55 's jaars.

Nadere informatien te bekomen bij den Notaris K. KONING, te *Warmond*.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze PILLEN die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de slijm en als maagversterkend gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de Gal, en zeer zacht laxerend zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Leyden, J. J. Faas, Droogist op de Mare, No. 1191.
Alphen, J. Gordon.
Bodegraven, J. B. E. Schlatman.
Delft, W. Wilschut.
Gorinchem, P. J. B. Schultze.
Gouda, H. W. Michaëlis.
's Gravenhage, J. Visser en Zn., in de Spuistraat.
Naaldwijk, E. C. van Staden.
Noordwijk-Binnen, W. F. Bemelman.
Oudshoorn, G. van den Boom.
Sassenheim, A. Schrama.

De Pillen van Holloway zijn een onfeilbaar middel voor maagkwalen, gebrek aan spijsverteringen, zware aanhoudende hoofdpijnen.

Dit voortreffelijk geneesmiddel heeft eene weldadige uitwerking, zelfs wanneer elk ander middel te vergeefs beproefd is geworden. Lieden welke aan een algemeen verval van krachten lijden, of aan zware hoofdpijnen, lever- en maagkwalen, kunnen zich verzekerd houden, dat het gebruik dezer *Pillen* een volmaakt herstel zal ten gevolge hebben; daar dezelve zoo onmiddelijk op de hoofdorganen van het leven werken, dat geene kwaal hoegenaamd aan derzelver invloed kan weerstaan. Elke lijder van bovengenoemden aard behoorde gebruik te maken van de *Pillen* van HOLLOWAY.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75, ƒ15.50, ƒ23,50.

Potjes Zalf à ƒ0.90 ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ8.15, ƒ15.90, ƒ23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 21 Julij.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 3/8	63 9/16	63 1/2
Dito Certificaten	» 3 »	75 1/2	75 5/8	75 5/8
Dito dito	» 4 »	95 3/8	95 5/8	95 11/16
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	94 3/4	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	123	123 1/8	—
O. I. Leening	» 4 »	95 1/8	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	108 1/4	108 5/8	108 5/8
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97 3/4	—	—
Dito 1840	» 4 »	91 7/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	91 3/4	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	91 3/8	91 9/16	91 9/16
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatien	» 4 »	85	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250 »	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	159	159 1/2	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	22 3/16	22 5/16	22 3/16
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	44 1/2	44 7/8	44 11/16
Bewijzen Coupons		2 7/8	2 15/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	78	78 1/4	—
Dito Nieuwe	» 5 »	89 5/8	89 3/4	—
Dito 1847	» 2½ »	40 13/16	40 7/8	—
BELGIE, Banc.	» 2½ »	52	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	53 3/8	53 1/2	53 3/4
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	99 7/8	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	41 3/4	41 7/8	41 7/8
Dito dito	» 4 »	38 1/16	38 1/2	38 5/8
VENEZUELA,	» 4½ »	41 1/4	42	—
MEXICO,	» 5 »	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		4 7/16	—	—

Grieken 6.

Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 100½ 100⅝.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tiengildenstukken is ƒ9.82½ à 87½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.